

§ 21

Oikaisuvaatimus taidemuseon hankintaan koskien taideteosten kehystyspalvelujen tuottamista vuosille 2017–2020

HEL 2017-005066 T 02 08 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hylätä Kultaajamestari Seppo Laakkosen oikaisuvaatimuksen koskien taidemuseon johtajan päätöstä 1.11.2017, § 25 Taideteosten kehystyspalvelujen tuottaminen vuosille 2017–2020.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Hertta Keisala, lakimies, puhelin: 310 15036
hertta.keisala(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 9.11.2017

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kultraajamestari Seppo Laakkonen on toimittanut Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle 9.11.2017 oikaisuvaatimuksen taideteosten kehystyspalvelujen hankkimista koskevaan päätökseen, jonka taidemuseon johtaja on tehnyt 1.11.2017. Oikaisuvaatimus on toimitettu kuntalain (10.4.2015/410) 138 §:n asettamassa määräajassa ja koskee tarjouskilpailua, joka on toteutettu hankintalain

30.01.2018

(29.12.2016/1397) kansallisen kynnysarvon ylittävää hankintaa koskevien säännösten mukaisella avoimella menettelyllä.

Hankintapäätöksessä kehystyspalvelujen tuottajaksi vuosille 2017–2020 valittiin Kultaus- ja Kehystysliike Virtanen Ky. Oikaisuvaatimuksen tekijä oli yksi kolmesta tarjoajasta kilpailutuksessa ja jäi hinta- ja laatu-pisteiden perusteella kolmanneksi.

Oikaisuvaatimuksessa hankintapäätöstä vaaditaan oikaistavaksi siten, että:

1. laatuvertailussa otetaan huomioon todistettavat alaan liittyvät koulutukset ja suoritettut tutkinnot; ja
2. hintavertailussa otetaan huomioon ainoastaan kyseiseen hankintaan liittyvän aiemmin kumotun hankintapäätöksen (54 §, 6.9.2016) perusteena olleet yksikköhinnat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee vaatimuksensa seuraavasti:

1. Laatuvertailussa ei ole otettu huomioon sellaisia alan koulutuksia ja tutkintoja, jotka on huomioitu vastaavissa aiemmissa alan kilpailutuksissa.
2. Hinta- ja laatuvertailulomakkeella käytetty ilmaisu ”Puuseppätutkinto tai vastaava osaaminen + 5 vuoden työkokemus” on tulkinanvarainen.
3. Aiempaan vuonna 2016 järjestettyyn kilpailutukseen osallistuneet tarjoajat ovat saaneet perusteetonta etua uudessa kilpailutuksessa, koska aiemman kilpailutuksen yhteydessä tarjotut yksikköhinnat ovat tulleet julkisiksi.

Kehystyspalveluhankinnan valintaperusteena kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinnassa käytettiin hinta- ja laatuvertailua, jonka toteuttamiseksi tarjouspyynnön liitteenä tarjoajille toimitettiin Yksikköhinta–laatu-lomake. Laatuvertailussa verrattiin tarjoajien alaan liittyvää koulutusta lomakkeen neljässä kohdassa, jotka oli pisteytetty Taidemuseon arvostuksen mukaan.

Hinta- ja laatuvertailussa eniten pisteitä saaneelta toimittajalta pyydettiin tarjouspyynnössä määritellyllä tavalla työnäyte, joka ei täyttänyt vähimmäislaatuvaatimuksia kehyksen lujuuden, ulkonäön ja kehystyslaitteiden käyttövarmuuden suhteen. Samanlainen työnäyte pyydettiin hinta- ja laatuvertailussa toiseksi eniten pisteitä saaneelta toimittajalta, jonka työnäyte hyväksyttiin. Valituksi tuli Kultaus- ja kehystysliike Virtanen Ky.

30.01.2018

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii laatuvertailussa otettavan huomioon muita alaan liittyviä koulutuksia ja tutkintoja niiden lisäksi, jotka hankintayksikkö on valinnut huomioitavaksi laatuvertailussa. Hankintayksikkö käyttää harkintavaltaa vertailuperusteiden asettamisessa ja voi käyttää valitsemiaan vertailuperusteita tarjousten vertailussa sekä pisteyttää vertailuperusteet valitsemallaan tavalla edellyttäen, että valintaperusteet liittyvät hankinnan kohteeseen, ovat objektiivisia ja syrjimättömiä eivätkä rajoita kilpailua perusteettomasti. Hankintayksikkö on käyttänyt harkintavaltaansa vertailuperusteiden määrittelemisessä lain sallimalla tavalla ja tarkoituksenmukaisesti.

Kehystyspalveluhankinnassa tarjouspyynnön liitteenä 1 olevan Palvelukuvauksen mukaan kehystystyöhön kuuluvat:

- Uusien kehysten mittaaminen, suunnittelu ja valmistaminen; myös kehyslistan valmistus tarvittaessa puuntyöstökoneilla
- Kehyslistojen mittaaminen, suunnittelu ja valmistaminen
- Vanhojen kehysten kunnostus ja konservointi: esimerkiksi pintojen puhdistus, paikkaus, uusiminen, korostuslistojen laitto, liitoksien kiinnittäminen ja puuttuvien koristepalojen korvaaminen
- Kehyskultaus
- Vanhojen kehysten kultauksien konservointi
- Kehystys- ja kehystyskonservointitöiden sekä vanhojen kehysten dokumentointi ja raportointi konservaattoreille
- Kehystämön työtilan ja välineiden kunnossapito ja materiaalivaraston ylläpito.

Hinta- ja laatuvertailulomakkeella tarjoajat ilmoittivat suorittamansa tutkinnot ja ammattiosaamisensa neljältä eri osa-alueelta, jotka olivat

1. Kultaajamestarin erikoisammattitutkinto, muu kultaajakoulutus tai vastaava osaaminen (enintään 20 pistettä)
2. Maalaritutkinto tai vastaava pintakäsittelyosaaminen + 5 vuoden työkokemus (enintään 5 pistettä)
3. Puuseppätutkinto tai vastaava osaaminen + 5 vuoden työkokemus (enintään 5 pistettä)
4. Kehyskonservointi ja dokumentointi -osaaminen + 5 vuoden työkokemus (enintään 10 pistettä).

Hankintayksikön toimittajalta edellyttämä osaaminen liittyy välittömästi hankinnan kohteeseen. Pisteytys on toteutettu objektiivisesti ja syrjimättömästi siten, että koulutuksella hankitun ammattipätevyyden tai -nimikkeen ja työkokemuksella kartutetun osaamisen yhdistelmä tuottaa tarjoajalle suurimman pistemäärän. Pelkästään työn kautta hankittua kokemusta ilman vaadittua koulutusta ei ole katsottu riittäväksi osaami-

seksi hankittavan palvelun laadun varmistamiseksi, minkä vuoksi siitä ei ole annettu pisteitä vertailussa. Hankittavalta palvelulta edellytetään hyvin korkeaa laatua, koska kyse on teosten ennaltaehkäisevästä konservoinnista, minkä vuoksi oikeiden materiaalien käyttö kehystyksessä on erityisen tärkeää. Kehysten tulee myös suojata teoksia mahdollisimman hyvin mekaanisilta vaurioilta ja sopia teokseen tyyllisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää perusteluissaan, että aikaisemmissa alan kilpailutuksissa käytettyä pisteytystä olisi tullut käyttää myös hankinnassa, jota oikaisuvaatimus koskee, koska työnkuva ja työn vaatimustaso ovat pysyneet ennallaan. Vertailutaulukkoa on päivitetty edellisen kilpailutuksen jälkeen täsmäämään nykyisten tarjolla olevien koulutusten ja tutkintojen kanssa. Aiempi kilpailutus jouduttiin keskeyttämään todellisesta ja perustellusta syystä, koska kaikkea vertailutaulukon sisältämää koulutusta ei ollut enää tarjolla ja laatuvertailutaulukko voitiin näin ollen nähdä joitain tarjoajia syrjivänä.

Hankintayksikkö on joka tapauksessa oikeutettu lainsäädännön asettamissa rajoissa määrittelemään vertailuperusteet eikä ole siinä sidottu saman hankintayksikön muissa tai aiemmissa kilpailutuksissa käyttämiin vertailuperusteisiin. Hankintayksikön tavoitteena vertailuperusteiden asettamisessa on ollut hankinnan kohteen kannalta parhaan mahdollisen toimittajan löytäminen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että muut tarjouskilpailuun osallistuneet ovat saaneet perusteetonta etua, koska hintatiedot ovat tulleet julkisiksi vuonna 2016 keskeytetyn hankinnan johdosta. Julkisia hankintoja ja viranomaisen toimintaa koskevan lainsäädännön mukaisesti tarjousten hinnat eivät kuulu salassa pidettäviin asiakirjoihin. Viranomaisen toiminta on julkista lukuun ottamatta erikseen salassa pidettäviksi säädettyjä tietoja ja asiakirjoja.

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (julkisuuslaki, 21.5.1999/621) edellyttää viranomaisten toiminnalta avoimuutta sen varmistamiseksi, että yksilöiden ja yhteisöjen on mahdollista valvoa julkisen vallan käyttöä, valvoa oikeuksiaan ja vaikuttaa julkisen vallan käyttöön. Julkisiin hankintoihin sovelletaan julkisuuslain yleisöjulkisuutta ja asianosaisjulkisuutta koskevia säännöksiä. Asianosaiseksi, jolla on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, katsotaan julkisuuslain 11 §:n mukaisesti hakija, valittaja sekä muu, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee. Julkisissa hankinnoissa asianosaisiksi katsotaan kaikki tarjouskilpailuun osallistuneet tarjoajat.

Julkisuuslain 1 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirjat ovat julkisia, jos laissa ei erikseen toisin säädetä. Tarjoajan on ilmoitettava hankintayksikölle, mikäli tarjoukseen sisältyy tarjoajan liike- tai ammatti-

30.01.2018

salaisuus. Ilmoituksen johdosta hankintayksikkö arvioi, onko kyseessä sellainen seikka, joka on salassa pidettävä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella. Pelkkä kokonaishinta ei kuitenkaan ole tällainen liike- tai ammattisalaisuus ja jää salassapitovelvoitteen ulkopuolelle julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Hertta Keisala, lakimies, puhelin: 310 15036
hertta.keisala(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 9.11.2017

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupungin taidemuseo Taidemuseon johtaja 01.11.2017 § 25